

[Per Hækkerup.]

til de øvrige våben, men kun fordi de er uhyggeligere i deres omfang, ja, faktisk indebærer en trussel mod hele menneskehedens eksistens, hvis de engang skulle blive sluppet løs. Over for denne trussel har mit parti til stadighed støttet den politik, regeringen har fastlagt, og som går ud på at søge frem til en standsnings af prøvesprængningerne og at støtte bestræbelserne for at begrænse antallet af lande, der har atomvåben. Jeg tror, det er rigtigt, og jeg tror, det vil være skæbnesvangert, hvis det ikke lykkes på disse to områder at nå frem til aftaler.

Ganske særligt har spørgsmålet om atombevæbning af Danmark været draget ind i diskussionen, efter min opfattelse på et akademisk grundlag. Det er en kendsgerning, at Danmark ikke har fået tilbudt atombevæbning. Det er også en kendsgerning, at sådan som den amerikanske lovgivning er, kan vi ikke få tilbudt dansk atombevæbning. Vi kan derimod få tilbudt, at der på dansk område placeres atomvåben under amerikansk bevogtning og således, at det er de amerikanske politiske myndigheder, der har bestemmelsesretten med hensyn til, om disse våben må anvendes eller ej. Men et selvstændigt dansk atomvåben hverken kan vi få, eller har man tilbudt os.

Over for det, der altså kun er en akademisk mulighed, har mit parti taget sit standpunkt på et meget tidligt tidspunkt. Allerede i 1953 vedtog den socialdemokratiske partikongres at afvise stationering af fremmede styrker på dansk territorium i fredstid, og dermed er for så vidt spørgsmålet om vor stilling til en eventuel atombevæbning af Danmark allerede afklaret; men vi tilsluttede os den regeringserklæring af 1957, som den højtærede udenrigsminister omtalte, hvori man i forbindelse med vedtagelserne inden for NATO udtrykkeligt tog det forbehold — fra dansk og i øvrigt fra norsk side tilsvarende — at dette ikke ændrede vor stilling her i landet til spørgsmålet om atombevæbning. Vi har endelig, kan man sige, for ret nylig atter bekræftet dette standpunkt.

Da vi gennemførte forsvarsordningen af 1960, gentog regeringspartierne over for

oppositionens spørgsmål, at regeringspartierne fastholdt deres standpunkt, deres nej til en atombevæbning af Danmark. Samtidig med at oppositionspartierne beklagede, at dette var holdningen fra regeringens og regeringspartiernes side, gav man udtryk for, at man selv ønskede, at der i hvert fald for visse våbens vedkommende skulle være tale om dansk atombevæbning. Jeg mener, at der i disse tre erklæringer og vedtagelser, hvoraf den seneste altså ikke er et år gammel, ligger klare og tydelige tilkendegivelser, som ingen kan misforstå. Vi ønsker ikke, at der skal være atombevæbning i Danmark under de forudsætninger, vi kender. Spørgsmålet er dernæst, om der er nogen anledning til, sådan som spørgsmålet har været rejst i den offentlige diskussion, at ændre denne holdning. Hertil må man sige, at problemet om en ændring af den danske holdning, så vidt mig bekendt, ikke har været aktualiseret udefra. Den højtærede udenrigsminister pegede på, at den våbentekniske udvikling gjorde det mindre sandsynligt, at der uden for landets grænser kunne være interesse for en dansk atombevæbning — gjorde det mindre sandsynlig end på det tidspunkt, hvor vi sagde vort nej officielt fra dansk side i 1957.

Jeg er enig i vurderingen af polarisraketernes og u-bådenes betydning, men jeg synes også, man har lov til at pege på, at det regeringsskifte, der fandt sted i begyndelsen af året i USA, på tilsvarende måde gør det mindre sandsynligt, at der i kredse uden for vort land skulle være interesse for, at Danmark fik en atombevæbning. På den baggrund, kan man sige, er det for så vidt ejendommeligt, at der måske er blusset en lidt livligere diskussion op om disse problemer end tidligere.

Det er heller ikke mig bekendt, at oppositionen har aktualiseret spørgsmålet. Jeg har vel mærket mig, at oppositionen i forbindelse med, at man ved forsvarsforliget akkviescerede ved den holdning, regeringen havde indtaget og regeringspartierne havde bekræftet, forbeholdt sig senere at rejse spørgsmålet. Men jeg har ikke set, at oppositionen virkelig har aktualiseret det. Mig bekendt er det det ærede medlem hr. Erik Kragh, der som militær sagkyndig formentlig i særlig grad lægger vægt på